

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

XXXIII. Praeceptum Ludovici Pij Imperatoris pro monasterio Solemniacensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

vorum Dei pro quibuslibet ecclesiasticis necessitatibus aures nostras pulsantum libenter annimus & ad divinæ potentie in Domino dicatis locis uberioris famulandum auxilium porrigitur, id nobis proculabio & ad mortalem vitam temporaliter deducendam & ad futuram feliciter obtinendam commodum pervenire confidimus. Notum igitur esse volumus cunctis fidelibus nostris, Episcopis videlicet, Abbatibus, virisque illibribus Duciis, Comitibus, Domesticis, Grafionibus, Vicariis, Centenariis, eorumque junioribus, necnon Missis nostris per universum imperium nostrum discentibus, seu etiam ceteris fidelibus sancte Dei Ecclesie & nostris praefestis scilicet & futuris, qui adit serenitatem culnus nostri venerabilis vir Fredegius Abbas ex monasterio peculariis patroni nostri sancti Martini, ubi ejusdem præclarissimi viri venerabile corpus requiescit, ferens manibus immunitates pectorum Regum Francorum, necnon avi nostri Pippini quondam Regis, seu etiam piae recordationis Domini & genitoris nostri Karoli serenissimi Imperatoris, quibus idem monasterium quiete in Dei servizio degere sanxerunt, & omnes res prefati monasterij in universo Christo largiente regno nostro, in Austria feliciter, Nieufrisia, Burgundia, Aquitania, Provincia, Italia, & in ceteris regni nostri partibus confitentes, que non solum ab orthodoxis Principibus, verum etiam a ceteris fidelibus collatæ, vel per quolibet contractus & munimina cartarum, utsibus ejusdem legaliter traditis sunt monasterij, sub immunitatis sua defensione consistere & ab omni publica functione & judiciaria exactione immunes reddidissent, quod munus eidem monasterio, necnon & Cormaricensi conobio ab rebus sancti Martini constructo, exhibiuit, Deo annuente, inviolabiliter haecenus conflat esse conservatum. Pro summis namque studio hujuscemodi beneficium erga præfatum venerabile monasterium nostra auctoritate humilius precibus quibus valuit fieri posulavit. Cujus petitioni ob amorem Dei & venerationem beati Martini libenter assensum præbere usquequaenam libuit. Quapropter volumus atque decernimus ut omnes res ejusdem monasterij, cum hominibus sibi subjectis, sub nostræ defensionis minime modis omnibus consistant. Præcipimus ergo jubemus atque præcipimus ut nullus iudex publicus aut quilibet superioris aut inferioris ordinis reipublicæ procurator ad causas judiciariorum more audiendas in Ecclesiis aut villas seu reliquias possessiones quas moderno tempore in quibusdam provinciis aut territoriis imperij nostri iustæ & legaliter possidet, vel quae deinceps in jure ipsius monasterij divina pietas voluerit augeri, ingredi præsumat, nec freda aut telona aut mansiones aut pautas aut tributa, sicut præcepto Domini & genitoris nostri continetur, exigere, aut fidejulfores tollere, aut homines tam ingenuos quam servos super terram ipsius monasterij commanentes distingere, nec ulla publicas functiones aut redhibitiones vel illicitas occasiones requirere, quibus idem monasterium sibiique subjecti aliquod iniuste partantur incommode, nostris futurisque temporibus quicquam temerarius exillat quod faciendo illicet sibi potestatem attribuere

Tom. II.

audeat. Quicquid igitur de præfatis ejusdem monasterij rebus jure sibi cedendum fuit, & à decembris nostris compertus collatum, & largitionis nostre munere libenter volumus esse per universum eidem monasterio concilium, ut id remoto filii dominatu, ad luminaria basilica beatissimi Martini concinnanda & ad substantiationem pauperum seu Clericorum in eodem loco Domino servientium supplementum. Si quis autem in tantam protumpera aulus fuerit audaciam, ut hujus præcepti nostri violator extiterit, quemadmodum in præceptione Domini & genitoris nostri continetur, non solum in offendam nostram lapsum, verum etiam sexcentorum solidorum aurum ad purum excoeti se noverit pena mulctandum, ex qua duas partes rectores memorati monasterij, ternam ius nisi recipiat. Dignum namque & justum est ut tot pitorum Regum decemborum nostrorum nostrique præcepti violator hujuscemodi habeat poenam, & temeritatis mentis arguille cognoscat, & ceteris, ne id agere quolibet aulo pertinet, timore iniiciat, ut nullus scilicet beneficia regalia locis Deo dicatis veneranter exhibita temerare conetur. Volumus itaque atque censemus, remota totius judiciorum potestatis inquietudine, quieto ordine memoratus Abbas suorum successores prædicti monasterij, cum omnibus sibi subjectis vel ad se aspicientibus seu pertinentibus hominibus, sub immunitatis atque protectionis nostra defensione consistant, nostrisque fideliter patentes imperio, pro incolumitate nostra nostreque conjugis & prolis, seu etiam totius imperij a Deo nobis collati ejusque gratissima mileratione perpetuo conservandi, unâ cum clero sibi commisso, immensam clementiam jugiter exortent. Si quid vero de præfatis monasteriis rebus per tepiditatem & negligentiam Abbatum aut præceptionem judicium abstractum est, id per nostram auctoritatem prorsus restaurandum præcipimus. Et ut hac auctoritas inviolabilem obincat effectum & à fidelibus sancta Dei Ecclesia & nostris veris creditur, manu propria subser firmaximus & anuli nostri impressione signari jussimus.

Signum Ludovici serenissimi Imperatoris,
..... ad vicem Heliachar recognovit.

Data 111. Kalend. Septembri anno Christo
proprio 111. imperij Domini Ludovici piissimi
Augusti, Indictione x.

Actum Aquigrani palatio regio in Dei nomine
feliciter Amen.

XXXIII.

*Præceptum Ludovici Pj Imperatoris pro
monasterio Solemnianensi.*

In nomine Domini Dei & Salvatoris nostri An. 817.
Ihesu Christi. **H**YDROVICVS divina ordinante providentia Imperator Augustus. Cum locis divino cultui mancipatis ob divina servitutis amorem opem congruam ferimus, & regium modum decenter implimus, id nobis profuturum ad aeternam remuneracionis premia cape stenda veraciter credimus. Notum igitur esse volumus cun-

Ex sche-
dis c. v. Ia-
cobi Siz-
mondi.

V Vuu ij

Eis fidelibus nostris tam presentibus quam & futuris, seu etiam successoribus nostris fidelibus sanctæ Dei Ecclesiæ, quia adiens serenitatem culminis nostri venerabilis vir Agiulfus Abba ex monasterio quo dicitur Sollemniacus, quod sanctus Elegius in honore sancti Petri & ceterorum sanctorum construxit, gestans in manibus immunitatem avinostri Pippini Regis, necnon Domini & genitoris nostri Caroli bonæ memorie magni Imperatoris, in qua continebatur insertum qualiter ipsi præstatum monasterium propter divinum amorem & reverentiam divini cultus semper sub plenissima defensione consistere & ab omni publica functione & judicaria exactione immunem liberumque reddidissent. Quod munus eidem monasterio exhibatum Deo annoante inviolabiliter habetens constat esse conservatum. Pro firmatis namque studio huiuscmodi beneficium erga præstatum venerabile monasterium nostra auctoritate humiliter precibus quibus valuit fieri postulavit. Cujus petitioni ob amorem Dei & reverentiam divini cultus libenter adfessum præbere nobis usquequaque libui. Quapropter volumus atque decernimus ut omnes res ejusdem monasterij cum hominibus sibi subiecti tam ingenui quam & servis sub nostræ defensionis munimine modis omnibus conservantur. Præcipentes ergo jubemus atque præcipimus ut nullas judex publicus aut quilibet superioris aut inferioris ordinis reipublicæ procurator ad causas judiciorum more audiendas in Ecclesiis aut villas seu reliquias possessiones quas moderno tempore in quibuslibet pagis vel territoriis imperij nostri justè & legaliter teneret, vel deinceps in jure ipsius monasterij divina pietas voluerit augeri, ingredi præsumat, nec frede aut tribute aut mansiones aut paratas aut fidejussiones tollere, aut homines tam ingenuos quam & servos ipsius monasterij distingere, nec ulla publicas functiones aut reditationes vel inlicitas occasiones requirere, quibus in aliquo idem monasterium sibi subiecti aliquid patiantur incommodum, nostris futurisque temporibus quisquam tam temerarius exiftat qui id faciendo inlicitam sibi potestatem adtribuere audeat. Quicquid ergo scropatis ejusdem monasterij rebus in ius sibi exegere debuit, & à prædecessoribus nostris collatum esse constat, largitionis nostræ munere libenter esse volumus per imminentem eidem monasterio concessum; ut remoto sibi dominatio ad lumina-ria basilicæ prædicti monasterii concinnanda & ad sustentationem pauperum seu Clericorum in eodem loco Domino deservientium sit supplemen- tum. Et ut haec auctoritas firmior habeatur, & perpetuo tempore melius conservetur, manu propria subter firmavimus, & anuli nostri impreffione signati iussimus.

Signum Hludouici serenissimi Imperatoris.
Durandus Diaconus ad vicem Helfsachar recognovi.

Data VIII. Kal. Augusti anno Christo pro-
prio IIII. imperij Domini Hludouici pñissimi
Augusti, Indictione X.

Aetum Aquigrani palatio regio in Dei nomine
feliciter. Amen.

XXXIV.

*Judicium pro Episcopo Gerundeni ob villam
cui nomen Bachara.*

Condiciones sacramentorum atque exordi-
nationes de Missis glorioissimo domino
nistro Lodovico Imperatore, Nifridius Gerun-
densis Episcopus, Christianum item Episcopum, sis-
se & judices qui iussi sunt de ipsis Missis dicti-
mere causas, id est, Atroarius, Cirella, Adaul-
fus, Calbus, Provalius, Sculpularius, & Remul-
lus, seu & Magnentio, Salone, vel in praefectia
aliorum multorum hominum qui cum ipsis ibidem
aderant, juraverunt testes prolati, quos profert
Advocatus Vvadatilico Episcopo, id est, Vicari-
us, dicentes in faciem Godaldi, pro causa unde
intentione vertebatur in testes. Haec sunt nomina
testium qui jurare debent, & jurant, id est, Ar-
gemirus, Vitales, Cavatus, Valerius, Maurilio,
Auripino, Segontio, & Condefindo, qui jurar-
erunt. Dicimus per Deum Patrem omnipotentem,
& per Iesum Christum filium ejus, & per Spiritum sanctum, qui est in Trinitate unus &
verus, & ad locum venerationis sancti Andreæ,
qua fundata est in villa Borracciano in territorio
Bisuldunense, super cuius sacrosanctum altare has
conditiones manibus nostris continemus vel ju-
rando contagimus, quia nos supra scripti testes
scimus, & bene in veritate notum habemus, &
presentialiter suimus quando erat Ragonfredus
comes Palacio una cum judice dominico Do-
natu & Vgabaldum in villa que dicitur Bachara;
& perquisierunt terminos de ipsa villa, archas,
& fixiorias, & vindemates. Nos vidimus testantes
in omnibus huiuscmodo truncato mantido Oderius
comparatus, & Ababdela, qui vocatur Maradon,
& Avenatus. Et testificaverunt, & juraverunt,
& fuerunt per ipsas archas & fixorias. Vnde nos
supradicti testes pedes circuivimus, & manibus
nostris ostendimus signa. Et sic revellivit Vvala-
rico Episcopo de ipsa villa supra scripta, cum ter-
minos vel omnibus fines suos, a parte sancti Felicis
beatissimi martyris Christi sedis Gerundenensis. Et
ea que scimus, recte & fideliciter testificamur per
supradictum juramentum in Domino. Latte con-
ditiones sub die octavo undecimo Kal. Ianuarii,
anno quanto imperante feliciter g'otiosissimo
Domino nostro Lodovico Imperatore.

XXXV.

*Preceptum Ludovici Pij Imperatoris pro
monasterio Concheni in diocesi Ruthenensi.*

In nomine Domini Dei & salvatoris nostri An. 819.
Iesu Christi. Ludovicus divina ordinante pro-
videntia Imperator Augustinus. Multis fidelium Ex archiv.
nostrorum, & præcipue his qui in occidua par-
tes sunt constituti, nosse credimus qualiter vit
religiosus Dado quodam nomine, qui nostris tem-
poribus religione & sanctitate divina sibi admini-
culante gratia emicuit, dum quietem adpeteret,